

Forvaltningsrevisjon - rus og psykiatri - kommunedirektørens orientering og oppfølging av rapporten

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

12.11.2024

Saknr

48/24

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 23/169 - 11

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar kommunedirektørens tilbakemelding til orientering.
2. Kommunedirektøren gir ny tilbakemelding for status med arbeidet med ny temaplan og brukerundersøkelsen for brukere av tjenester innenfor psykisk helse.
3. Denne tilbakemelding gis skriftlig til sekretariatet innen 1. juni 2025, med muntlig orientering i kontrollutvalgets første møte etter 1. juni 2025.

Vedlegg

Kommunedirektørens tilbakemelding etter forvaltningsrevisjon Rus og psykisk helse

Utrykt vedlegg

[Rapporten - Rus og psykiatri](#)

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet i sak 17/24 den 30. april 2024 rapporten fra forvaltningsrevisjonen på området rus og psykiatri. Etter kontrollutvalgets innstilling, vedtok kommunestyret den 22. mai 2024 i sak 19/24 følgende:

- "1. Kommunedirektøren sørger for å revidere temaplanen for ruspolitikk og psykisk helse snarest, og senest etter at nasjonale veiledere i på plass.
2. Kommunedirektøren ser til at regelverk og rutiner oppdateres og samles i kvalitetssystemet Compilo.
3. Kommunedirektøren ser til at det gjennomføres brukerundersøkelser for brukere av psykiske helsetjenester.
4. Kommunedirektøren orienterer kontrollutvalget skriftlig om status for arbeidet med ovenstående punkter innen 1. november 2024."

Fra saksframlegget til kontrollutvalgets sak 17/24 gjengis:

"Revisjonskriterier og revisors vurdering

En forvaltningsrevisjon skal bygge på kriterier, som i dette tilfellet tar utgangspunkt i kommuneloven, lover, forskrifter og veiledere innenfor helse- og omsorgsområdet, samt pasient- og brukerrettighetsområdet. Se vedlegg 1 i rapporten.

Revisjonskriteriene er opplistet under punkt 2 i rapporten. Nedenfor gjengis kort revisors funn og vurderinger, sammenlignet med revisjonskriteriene.

1. Har kommunen tilfredsstillende system for å identifisere og følge opp personer med problematikk knyttet til rus og psykisk helse?

Revisor vurderer det slik at kommunen mangler oppdaterte handlingsplaner innenfor rus og psykisk helse, selv om det var intensjonen å revidere temaplanen for rus og psykisk helse i fjor. Kommunen avventer langtidsplan fra regjering og Helsedirektoratet. Kommunen har etter revisors mening et tilfredsstillende system for kvalitetskontroll, Compilo, men at noe regelverk og rutiner også finnes i andre systemer. Systemene gir ansatte kunnskap om regelverk og rutiner. Etter revisors vurdering har de ansatte den kompetanse som er nødvendig for å utføre tjenesten. Kommunen jobber dessuten systematisk med

kompetanseplan på området. Når det gjelder samarbeid, så er det skriftlig avtale mellom kommunen og Helse Nord-Trøndelag, men bare delvis skriftlige samarbeidsavtaler innenfor kommunen. Brukene finner i hovedsak selv fram til kommunens tjenester, eller henvises av fastlege/spesialisthelsetjenesten. Kommunen jobber med synliggjøring av tjenestene.

2. Har kommunen et tilfredsstillende tilbud til personer med problematikk knyttet til rus og psykisk helse?

Ut fra revisors vurdering, med unntak for tilrettelagt bolig for enkelte rusbrukere, så har kommunen lavterskeltilbud over et bredt spekter. Disse er lett tilgjengelige og tilpasset den enkelte brukers behov. Tilbudet av tilrettelagte boliger har forbedringsmuligheter. Her kreves det et tettere samarbeid med tekniske tjenester. Brukere som ønsker det, får etter revisors vurdering individuell plan, og oppnevnt koordinator samt koordinerende enhet.

3. Sikrer kommunen brukermedvirkning (både individuell og på systemnivå) i sammenheng med psykisk helsearbeid og rusarbeid?

Det er revisors syn at de brukerne som ønsker det, kan delta aktivt i å utforme sitt eget tjenesteløp. De brukerne som har en individuell plan, er aktivt med i utformingen av denne planen, heter det. Det er lite samarbeid med interesse- bruker og pårørendeorganisasjoner i kommune. Dette skyldes at det er få slike organisasjoner i kommunen. Brukere av tjenester innefor rus og psykiatri har ikke eget brukerutvalg. De er heller ikke representert, slik revisors oppfatter det, i andre brukerutvalg. Kommunen gjennomfører regelmessige brukerundersøkelser innenfor rusomsorgsområdet. Det gjøres ikke slike brukerundersøkelser innenfor området for psykisk helse. Kommunedirektøren har fått anledning til å uttale seg, men hadde ingen anmerkninger til innholdet i revisjonsrapporten som medførte at rapporten ble endret.

Revisors anbefalinger

- Revidere temaplanen for ruspolitikk og psykisk helse snarest og senest etter at nasjonale veiledere i på plass.
- Oppdatere og samle regelverk og rutiner i kvalitetssystemet.
- Regelmessig gjennomføre brukerundersøkelser for brukere av psykiske helsetjenester"

Sekretariatet mottok den 31. oktober 2024 kommunedirektørens tilbakemelding om status for arbeidet, ved kommunalsjef helse og oppvekst, Grete Synnøve Jacobsen. I tilbakemeldingen opplyses det at når det gjelder arbeidet med temaplanen, så arbeides det nå med mandatet for ny temaplan for ruspolitikk og psykisk helse i kommunen. Det er beskrevet hva arbeidet vil basere seg på: Tidligere vedtatte planer i kommunen, det lokale utfordringsbildet på området, og nasjonale satsninger som St.melding nr. 5 (2024-2025) - Trygghet, fellesskap og verdighet. Det vil også bygge på Forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet del I - en ny politikk for forebygging, skadereduksjon og behandling. Arbeidet er organisert med en styringsgruppe og en arbeidsgruppe. Temaplanen skal være ferdig behandlet høsten 2025.

Det er vist til at regelverk og rutiner legges fortløpende ut/oppdateres i Compilo, hvor de kommer på leselisten til den enkelte ansatte. Det kvitteres ut i systemet når den ansatte har lest saken,.

Arbeidet mede brukerundersøkelser for brukere på området for psykisk helse er ikke startet opp. Det opplyses at det arbeides nasjonalt for at de innarbeidede brukerundersøkelsene for rusområdet også skal omfatte brukere av tjenester innen for psykisk helse. Levanger kommune deltar i dette arbeidet. På grunn av det nasjonale arbeidet er det ikke satt i gang arbeid med dette lokalt. Det anses ikke som formålstjenlig.

Vurdering og konklusjon

Sekretariatet forstår tilbakemeldingen slik at kommunen mener den har kvittert ut forbedringspunkt 2: oppdatere og samle regelverk og rutiner inn i en system, Compilo. For de to andre forbedringspunktene har arbeidet med oppdatert temaplan såvidt startet. Det lokale arbeidet med brukerundersøkelser for brukere av kun psykiske helsetjenester er lagt til side,

da en mener det er mer formålstjenlig å bidra til at den etablerte undersøkelse for brukerne av tjenester på rusomsorgsområdet utvides til å omfatte brukerne av psykisk helsetjenester.

Sekretariatet mener at tilbakemeldingen for status på arbeidet kan tas til orientering. Det bes om en ny, skriftlig orientering for arbeidet med temaplan og brukerundersøkelsen for brukere av tjenester innenfor psykisk helseområdet innen 1. juni 2025, med muntlig orientering i kontrollutvalgets første møte etter dette.